

ČESKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE
Oblastní pracoviště Plzeň

Inspekční zpráva

Základní škola Plasy okres Plzeň-sever

Stará cesta 363, 331 01 Plasy

Identifikátor školy: 600 071 405

Termín konání komplexní inspekce: 26. - 30. března 2001

Čj.	044 67/01-2208
Signatura	kd5cu101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Plasy okres Plzeň-sever není právním subjektem. Jejím zřizovatelem je Město Plasy, Plzeňská 285, 331 01 Plasy. Organem státní správy je Okresní úřad Plzeň-sever, referát školství, Americká 39, 306 06 Plzeň, pracoviště U Svatého Rocha 1, Plzeň.

Škola sdružuje základní školu, školní družinu a jídelnu základní školy. Ve školním roce 2000/2001 je ve škole 13 tříd s 281 žáky. Kapacita školy není překročena. Ve škole pracuje 21 pedagogických pracovníků.

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, posledním rokem pouze v 5. ročníku podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20.

Budova školy z roku 1962 je v celkem dobrém stavu. V pravém křídle budovy jsou umístěny učebny pronajímané gymnáziu. Rozsáhlý prostor kolem školy je velmi pěkně upraven a dobře udržován.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky výuky

Ve škole je výuka zajištěna odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Dobré prostorové podmínky umožňují zřízení odborných učeben (biologie, fyzika a chemie, výtvarná výchova, hudební výchova, zeměpis). Tělocvična vyhovuje velikostí i vybavením. Pro žáky i učitele slouží knihovna, která má kolem 6 000 svazků. Kabinety předmětů jsou velmi dobře vybavené názornými pomůckami, didaktickou technikou a celkem dobře i odbornou literaturou, kterou učitelé doplňují publikacemi z vlastních zdrojů. Učitelé mají k dispozici i některé alternativní učebnice, čítanky se postupně inovují. Pomůcky byly ve výuce většinou efektivně využívány.

Rozsáhlé chodby školy jsou esteticky vyzdobeny velmi zdařilými výtvarnými pracemi žáků a živými květinami. Učebny jsou dostatečně prostorné, postupně zařizované novým nábytkem. Příjemně působí udržované parkety, okna je možné zastínit žaluziemi nebo závěsy. Pitný režim pro žáky je zajištěn (automat, prodejna občerstvení v budově školy). K relaxaci žáků o přestávkách slouží stůl pro stolní tenis (zatím málo využívaný), při příznivém počasí mohou žáci trávit delší přestávky venku na prostorné zahradě a hřišti školy. Ve všech prostorách bylo čisto. Zásady psychohygieny byly dodržovány i ve větší části výuky v tempu a náročnosti a v organizaci vyučování.

Podmínky výuky (personální, materiální a psychohygienické) jsou velmi dobré.

I. stupeň

Ve všech hospitovaných hodinách probíhala výuka v souladu se schváleným učebním plánem i učebními osnovami realizovaných vzdělávacích programů. Řazení tematických celků a rozvržení učiva ve velmi dobře zpracovaných časově-tematických plánech s oběma dokumenty plně koresponduje a zaručuje kontinuitu učební látky mezi jednotlivými ročníky. Svědomitý a invenční přístup učitelek k přípravě na vyučování se projevil v celkově vynikající kvalitě vyučovacích jednotek po stránce odborné, metodické i materiální. Struktura většiny sledovaných hodin odpovídala věku žáků i stanoveným výukovým cílům, které byly plněny.

Výuku zajišťuje stabilizovaný, velmi kreativní pedagogický sbor I. stupně. Informovanost učitelů o žácích se specifickými poruchami učení byla prokazatelně zajištěna a při vyučování jim byla věnována patřičná pozornost.

Ve sledované výuce byly využívány doplňkové publikace a literatura, nástěnné přehledy učiva, encyklopedie a manipulační atlasy i řada dalších pomůcek, z nichž některé si vytvářely učitelky samy. Koncepční, estetická výzdoba tříd květinami, výtvarnými a literárními pracemi žáků vytváří příjemné pracovní prostředí. V některých třídách byl vzhledem k počtu žáků dostatečný prostor i pro netradiční metody a formy práce a účinnou relaxaci.

Sledovaná výuka měla výrazně činnostní charakter, vyznačovala se promyšlenou organizací práce, logickou stavbou hodin, spádem a gradací. Byla vždy obohacena herními činnostmi s promyšleným didaktickým záměrem i prvky tvořivé dramatiky a relaxací.

Využitím širokých rejstříků způsobů, forem a metod práce dávala většina učitelů žákům možnost podílet se vlastní činností na vyučování a uplatňovat svou tvořivost, originalitu a fantazii v přirozených učebních situacích. Zvolené alternativní vyučovací metody podpořily u žáků nejen iniciativu, ale i možnost dospět k novým poznatkům cestou samostatného uvažování a vyvozování. Soustavně byly rozvíjeny prostředky jazykové komunikace, bylo dbáno na správné vyjadřování a schopnost pracovat s matematickými pojmy. K opakování a procvičení učiva byla volena párová i skupinová práce s okamžitou zpětnou vazbou. Zadané úkoly byly sestaveny s ohledem na aktuální úroveň poznávacích schopností žáků a jejich dosavadních zkušeností. V průběhu výuky byli žáci aktivní, ve skupinách dobře spolupracovali a vzájemně si pomáhali. Používané kooperativní metody rozvíjely a upevňovaly u nich i hodnotové orientace a žádoucí postoje. Učili se osvojovat si základní pravidla mezilidské komunikace, byla jim dána možnost sebevyjádření a sebeuplatnění. Pozitivní oceňování ze strany vyučujících, individuální přístup k žákům, schopnost empatie a značná invence vytvářela v hodinách příjemné klima.

Většina sledované výuky se vyznačovala příkladnou, vysoce efektivní vstupní motivací, která cíleně přecházela v průběžnou a udržovala aktivitu žáků po celou výuku. Někteří učitelé motivovali žáky nejen zajímavými úkoly, ale i vlastním osobitým projevem a vystupováním.

Evidentní byla jejich snaha o výuku prožitkem, která pozitivně ovlivňuje osobnostní a sociální výchovu žáků. Učitelky vyučovaly tak, že je práce těšila a žákům poskytovala radost ze společné činnosti.

Interakce a komunikace mezi žáky a učitelkami byla založena na vzájemné důvěře, osobnost žáka jako rovnocenného a plnohodnotného partnera byla respektována. Vyučování probíhalo v radostné tvořivé atmosféře.

Společným znakem většiny sledované výuky na I. stupni ZŠ bylo tvůrčí, promyšlené plánování, kvalitní vstupní i průběžná motivace, erudovanost ve vedení výuky a partnerský přístup k žákům ze strany učitelů.

Sledovaná výuka byla hodnocena jako vynikající.

I. a II. stupeň

Cizí jazyky: anglický, německý

Časová dotace sledovaných předmětů byla v souladu s učebními plány schválených vzdělávacích programů školy. Vyučující mají zpracované časově-tematické plány, které obsahem učiva korespondují s požadavky učebních osnov. Systémem plánování a spoluprací učitelů v rámci předmětu je kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky zajištěna.

Stanovené výukové cíle odpovídají svým obsahem a náročností jazykové úrovni žáků.

Vyznačují se funkčním výběrem učiva a ve většině případů i jeho přitažlivým metodickým zpracováním. K navození cizojazyčné atmosféry v úvodních fázích výuky zařazovaly učitelky promyšlenou vstupní motivaci (většinou motivační rozhovor na aktuální téma). Nové učivo bylo utříděno a prezentováno tak, aby jeho osvojování odpovídalo úrovni poznávacích schopností žáků. Při procvičování a opakování učiva bylo zpravidla vhodně a efektivně využito kolektivní práce v kombinaci s párovou a skupinovou organizací výuky i se samostatnou prací žáků. Zařazené didaktické postupy a formy byly vždy v souladu s cíli a obsahem výuky. Produktivním řečovým cvičením předcházela promyšlená lexikální příprava. Řečové úkoly byly zadávány tak, aby se žáci mohli pohybovat v rámci své současné jazykové kompetence. Převažovalo ústní dialogické vyjadřování, které bylo rozvíjeno většinou na základě vytvořených řečových vzorců. Pro ústní interaktivní vyjadřování ve skupině organizace výuky nevytvářela dostatek přirozených situací. Vyučující zpravidla dbali na zpětnovazební propojení výuky, zajišťovali průběžně hodnotící shrnutí jednotlivých fází výuky, posouzení výsledků učení žáků, jejich zobecnění a zhodnocení. Vedením výuky v cizím jazyce se jim podařilo udržovat cizojazyčnou atmosféru, což mělo pozitivní vliv na proces učení žáků.

Ve výuce byla vytvořena přátelská pracovní atmosféra, která napomáhala žákům získat sebedůvěru ve vlastní schopnosti. Učitelky uplatňovaly diferencovaný přístup k žákům s ohledem na jejich reálné možnosti.

Úroveň výuky cizích jazyků byla hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesná výchova

Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků je koordinované a kontinuita výuky je zajištěna. Plány i zápisy v třídních knihách umožňují kontrolu probraného učiva. V plánování učiva byly jen ojedinělé formální nedostatky. Příprava jednotlivých vyučovacích hodin byla dobře promyšlená především v logické návaznosti jednotlivých částí hodin. Výuka směřovala k dosažení vytčeného hlavního cíle. Celková úroveň plánování a přípravy byla velmi dobrá.

Vyučovací metody byly vhodné z hlediska rozvoje fyziologických funkcí, efektivně byla rozvíjena také vzdělávací složka tělesné výchovy. Formy práce odpovídaly věku a úrovni motorických dovedností. Ve výuce převažoval příkazový řídicí styl, ale účelně byl využíván také styl praktický. V rámci dodržování psychohygienických zásad vytvářeli učitelé dostatečný prostor pro individuální i skupinové aktivity a vhodnou spolupráci žáků. Běžná komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a učiteli měla jasně stanovená pravidla, která byla v průběhu sledované výuky důsledně dodržována.

Motivace ke konkrétním činnostem a ke zlepšení individuálních dovedností vycházela z přirozené potřeby žáků a jejich touhy po pohybu, ale také z vhodných motivačních podnětů učitelů.

Hodnocení poskytovalo žákům velmi dobrou úroveň průběžné zpětné vazby. Učitelé k hodnocení využívali konkrétní popis úrovně zvládnuté činnosti a pozitivně orientované hodnocení.

Výuku na II. stupni zajišťovali dva odborně i pedagogicky způsobilí vyučující, ale jen jeden z nich měl vystudovaný obor tělesná výchova. Plánování mělo nedostatky především v častém střídání učiva v průběhu měsíců. Delší tematické hodinové bloky se zaměřením na dostatečnou retenci (zpevnění) probíraného učiva nebyly téměř zařazeny. Bezprostřední příprava na výuku měla rozdílnou, velmi dobrou, ale také jen vyhovující úroveň.

Při organizaci jednotlivých činností byl vhodně využíván především příkazový řídicí styl, frontální ale i skupinové formy výuky. Hlavními metodami byly metody demonstrativní, výklad,

ukázka a procvičování. Využívány byly také metody korektivní. V jedné z vyučovacích hodin byly užity jednotvárné formy práce v úvodní části hodiny, v průpravné části byla nesprávná rytmizace, malá účinnost vybraných cviků a minimální korekce ze strany učitele. Technicky nesprávná byla také názorná ukázka hodů na koš. Nepovšimnuty zůstaly některé projevy žáků proti duchu fair play (oplácení při kopané).

Škola zajišťuje pravidelně lyžařský výcvik. Plán výcviku byl ředitelem řádně schválen. Instruktoři měli předepsanou kvalifikaci.

Motivace vycházela především z přirozené touhy žáků po aktivní činnosti. Pozitivní motivační a hodnotící faktory v samotné výuce nebyly příliš využívány, ale hodnocení mělo převážně dobrou informativní úroveň a bylo pro žáky dostatečnou průběžnou zpětnou vazbou.

Dohodnutá pravidla komunikace byla ve výuce převážně respektována, přispívala k odpovídající úrovni kázně a organizovanosti vyučovacích hodin.

Výuka tělesné výchovy měla velmi dobrou úroveň.

Výtvarná výchova

Časová dotace předmětu v 5. ročníku odpovídá vzdělávacímu programu Obecná škola, na II. stupni neodpovídá učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola. Minimální počet hodin v 6.- 9. ročníku je krácen o jednu hodinu. Obsah učiva pro jednotlivé ročníky je rozpracovaný v tematických plánech a je v souladu s požadavky učebních osnov.

Aktuální příprava učitelek na výuku byla pečlivá a organizační struktura hodin byla velmi dobře promyšlená.

Vlastním výtvarným činnostem předcházelo motivační přiblížení témat (čtení povídky, vyprávění, demonstrace výtvarných prací), které dalo žákům dostatek podnětů a vyvolalo v nich zaujetí pro práci. Zvolené individuální a skupinové náměty byly pro žáky přitažlivé, rozvíjely jejich tvořivou představivost. Povaha některých zpracovávaných témat vyžadovala uplatnění i dalších dovedností (např. stříhání, lepení, aranžování). Všechny použité techniky a materiály byly vybrány přiměřeně věku žáků. Metodické postupy uplatňované ve výuce dávaly žákům prostor pro nalézání vlastních osobitých tvůrčích postupů.

Míra osvojení požadovaných kreslířských dovedností odpovídala stupni výtvarné vyspělosti žáků. Průběžným povzbuzováním učitelek získávali důvěru ve vlastní výtvarné vyjadřovací schopnosti. Projevovali nejenom velmi dobré výtvarné, ale i sociální dovednosti (úroveň vzájemné spolupráce a interakce).

V průběhu výuky učitelky citlivě poskytovaly radu a pomoc, přihlížely k individuálním schopnostem jednotlivých žáků, kladly důraz na žákovo vlastní uspokojení z práce.

Při závěrečném hodnocení preferovali vyučující sebehodnocení žáků, byl oceňován zejména tvořivý přístup a osobitost řešení úkolu.

Činnosti na začátku a na konci vyučování (příprava i úklid výtvarného materiálu a pomůcek) byly organizovány účelně. Ve výuce bylo efektivně využito mezipředmětových vztahů (prvouka, přírodopis, dějepis, český jazyk).

Úroveň spolupráce a komunikace mezi učitelkami a žáky byla otevřená a korektní.

Výtvarné práce žáků vhodně doplňují působivou estetickou výzdobu školy. Dokladem dosahovaných výsledků výuky výtvarné výchovy je i příkladně zpracovaná fotodokumentace výtvarných prací žáků a depozitář.

Úroveň výuky výtvarné výchovy byla hodnocena jako vynikající.

II. stupeň

Český jazyk

Hodinová dotace odpovídá učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola. Obsah učiva měly obě učitelky zpracovány do časově-tematických plánů. V jazyce a slohu odpovídaly učebním osnovám, v literatuře byly uváděny stejně jako v zápisech v třídních knihách pouze autoři a případně název ukázky z jeho díla. Požadavky učebních osnov nebyly v žádném z jmenovaných dokumentů zaznamenány. V literatuře 7. ročníku bylo preferováno literárně-historické hledisko a byla probírána díla nejstarších období literatury (např. Jan Hus, Jan Amos Komenský, humanistická literatura), která jsou pro tento věk příliš náročná a pro výchovu ke čtenářství dnešních žáků i málo vhodná. Během inspekce byly tematické plány dopracovány tak, aby obsahovaly požadavky osnov. Hospitacemi bylo ověřeno, že učební osnovy jsou plněny.

Příprava jedné vyučující (druhá učitelka českého jazyka byla v době inspekce nemocná) byla velmi pečlivá, promyšlená. Zvolené metody odpovídaly náročnosti učiva i schopnostem žáků. Jazykové učivo bylo vykládáno v logických souvislostech, často bylo vyvozováno spolu se žáky na základě již získaných poznatků. Nové učivo bylo procvičeno s využitím mluvnických znalostí pro vyjadřování žáků. Pro opakování byly zařazeny zábavné formy, žáci, zvláště mladší, pracovali s chutí a prokazovali velmi dobré znalosti. Zadávaná samostatná práce byla vyhodnocena a s jejími výsledky se dále pracovalo.

Ve výuce literatury bylo sledováno porozumění a orientace v textu, žáci se seznamovali s literárními žánry a formami, srovnávali stylistiku. Rozbor textu byl prováděn přiměřeně vzhledem k věku a zkušenostem žáků. Literární výchova je podpořena možností návštěv divadla ať se školou nebo na základě individuálního zájmu s vyučující.

Ve všech hodinách byla působivě zařazena vhodně zvolená motivace, která navíc rozšiřovala všeobecné znalosti žáků. Zkoušení a opakování učiva bylo vedeno v klidné atmosféře s využitím pozitivního posilování. Žákům s vývojovými poruchami učení byla taktně věnována individuální péče.

Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny zatím příležitostně, systém nebyl ještě vytvořen. Kontrolní slohové práce mají zadávané většinou pouze jedno téma, které nebylo vždy dostatečně inspirativní a nevycházelo důsledně z prožitků a zkušeností žáků.

Výuka probíhala v klidné atmosféře, žáci velmi dobře spolupracovali, protože mají vžitá dohodnutá pravidla jednání a chování. Zvolené metody a formy práce žáky vhodně aktivizovaly a vedly je k postupnému osvojení znalostí i dovedností.

Výuka českého jazyka byla velmi dobrá.

Dějepis

Sledovaná výuka odpovídá hodinovou dotací učebnímu plánu a obsahem učebním osnovám vzdělávacího programu Základní škola. Tematické plány pro výuku byly pouze formálně zpracovány podle používaných učebnic. Na základě zápisů v třídních knihách a především na základě hospitací bylo evidentní, že vyučující volí časovou dotaci podle náročnosti učiva a stanovených cílů. Příprava jediné vyučující dějepisu byla velmi pečlivá a promyšlená, na vysoké odborné i metodické úrovni. Pro výuku využívala názorné pomůcky z kabinetu dějepisu, videonahrávky a materiály své i žáků, kteří přinášeli knihy a obrázky s probíranou tematikou, zpracovávali referáty.

Zvolené metody a formy práce byly vybrány s ohledem na učivo, ale i na zájmy a schopnosti žáků. Vhodně byly využity jejich zkušenosti a vždy, když to obsah učiva umožňoval, si žáci

nápaditými formami historický jev i prožili. Přitažlivým způsobem získávali žáci nové vědomosti, učili se historicky myslet, hledat příčiny a následky. Žáci byli neustále aktivizováni zajímavými úkoly, které plnili s chutí, vyvozovali učivo z různých historických materiálů (mapy, učebnice, odborná literatura, dokumenty). Samostatná práce byla zadávána do skupin, žáci se učili spolupracovat, srovnávat své soudy a docházet ke společnému závěru. Vždy byl dán dostatečný prostor pro vyjadřování postojů žáků, ti se snažili své názory podepřít argumenty. Učivo i situace ve třídě byly nenásilně, ale působivě výchovně využity, starší žáci byli schopni samostatně hodnotit historické události i z etického hlediska.

Vynikající úvodní i průběžná motivace vyvolávala příjemné očekávání žáků i touhu po získání nových znalostí a dovedností. Promyšlená organizace hodin měla gradaci, napětí, nechyběl humor a hravost. Cíleně byla rozvíjena osobnost žáků nejen po stránce rozumové, ale i citové, morální a estetické.

Výuka byla nápaditá, svojí zajímavostí a činnostním pojetím byla udržena pozornost a zaujetí žáků po celou vyučovací jednotku. Zájem žáků o dějepis a jejich velmi dobré znalosti dokladuje opakovaně výborné umístění v soutěži Mladý historik, ve které např. letos získali žáci školy v okresním kole 1., 2. a 4. místo. Pro výuku dějepisu jsou využívány prostory a materiály okresního archivu v přímém sousedství školy, spolupráce mezi oběma subjekty je na výborné úrovni.

Výuka dějepisu byla zcela mimořádná, příkladná.

Fyzika

Plánování předmětu v časových dotacích i obsahu odpovídá schváleným učebním dokumentům. Učební osnovy jsou rozpracovány do stručných tematických plánů. Stanovené výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení jednotlivých tříd.

Přestože se vyučující na jednotlivé hodiny připravoval, výsledný efekt tomu neodpovídal. Ve většině sledovaných hodin nebylo dbáno na rozvíjení logického myšlení, schopnosti dávat sledované jevy do širších souvislostí i spojovat teorii s praxí. Převažovala klasická struktura hodin s úvodním zkoušením a opakováním a s výkladem. Pro nedostatek času nebylo prováděno shrnutí učiva i jeho zhodnocení. Zápisy žáků ve školních sešitech neměly požadovanou úroveň. Nebylo využíváno návaznosti učiva, poznatků žáků a mezipředmětových vztahů. V některých hodinách monotónní činnosti zhoršovaly psychohygienické podmínky. Vyučovací čas nebyl většinou využíván efektivně, učivo bylo interpretováno věcně správně s nižší náročností vzhledem k věku a schopnostem žáků. Organizační pokyny nebyly vždy jasné a srozumitelné.

Motivace žáků byla vyučujícím zcela opomíjena. Nebylo využíváno četných příkladů z praxe, zajímavých problémových úkolů, aktualizace učiva, hodnocení výkonu i snahy žáků. Při zkoušení a opakování látky nebyl kladen důraz na pochopení vztahů, souvislostí a aplikaci učiva. V době inspekce bylo hodnocení žáků objektivní, spravedlivé a učitelem zdůvodněné.

Z chování žáků bylo patrné, že dohodnutá pravidla jednání jsou sice známa, ale nejsou vždy respektována. Vzájemná komunikace nebyla přirozená. Nebyl vytvářen dostatečný prostor pro diskusi a rozvíjení komunikativních schopností žáků. Na aktivizující otázky si často odpovídal sám vyučující stejně jako při rozvíjení myšlenek obsažených v odpovědích žáků. Verbální i neverbální vzájemná komunikace měla průměrnou úroveň. Žáci - i přes poměrně značnou pasivitu ve sledovaných hodinách - projevovali průměrné znalosti učiva i potřebné dovednosti. Spolupráce a komunikace mezi žáky a učitelem měla průměrnou úroveň.

Sledovaná výuka fyziky byla hodnocena jako pouze vyhovující.

Chemie

Hodinová dotace odpovídá učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola, učivo učebním osnovám a tematickému plánu.

Výuka předmětu byla nápaditá s častým střídáním žákovských činností. Pro snazší pochopení učiva byly velmi účelně využívány názorné pomůcky, v jiných hodinách byli žáci motivováni prováděním důkazových experimentů s cílem vytváření vlastních logických závěrů. Žáci získávali informace o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami, byli vedeni k ochraně přírody i vlastního zdraví.

Žáci projevovali o učivo zájem, byli aktivní a dobře s vyučujícím spolupracovali. Měli dostatečný prostor pro vyjadřování vlastního názoru a uplatnění svých poznatků, vědomostí a dovedností. Ověřování získaných vědomostí bylo prováděno frontálním opakováním a individuálním zkoušením. Žáci byli vedeni k věcné a jasné formulaci odpovědí. Při individuálním zkoušení byli ostatní žáci třídy vhodně zaměstnáni zadáním samostatně prováděné práce, se kterou se v další části . Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní a vyučujícím zdůvodněné. Jasně stanovené cíle, motivace učiva a promyšlená organizace výuky umožňovaly efektivní využití vyučovacího času.

Vyučující má u žáků přirozenou autoritu, vzájemný vztah je založen na důvěře a toleranci.

Výuka chemie byla velmi dobrá.

Matematika

Počet hodin matematiky odpovídá schváleným učebním plánům. Předložené tematické plány učitelů byly zpracovány s přesnou časovou posloupností, která zajišťuje kontinuitu výuky mezi ročníky a respektuje požadavky učebních osnov. Byl dodržen i obsahový soulad učebních osnov a tematických plánů s probíraným učivem.

Vyučovací hodiny byly vedeny tak, aby byla dodržena posloupnost matematického vzdělávání vzhledem k současným znalostem žáků i s návazností na předcházející probírané učivo. Zadávané úkoly a příklady měly nižší obtížnost. Aktuální příprava učitelů na výuku byla patrná. Členění vyučovacích hodin nebylo vždy promyšlené, při výkladu obtížného učiva bylo respektováno pracovní tempo žáků.

Využívání didaktické techniky bylo ve sledovaných hodinách zaznamenáno v jedné vyučovací hodině. Motivační podněty se vyskytovaly jen ojediněle.

Učivo bylo žákům předkládáno stereotypním, málo efektivním způsobem, při kterém měli žáci malý prostor k vlastnímu vyjadřování (odpovídali útržkovitě, jednoslovně). Při výkladu nové látky učitelé nevycházeli z již osvojených poznatků žáků.

Náplň sledovaných hodin byla podřízena dosažení určeného vzdělávacího cíle a sledovala u žáků nácvik přesnosti, procvičování paměti a představivosti. Jejich vědomosti byly na průměrné úrovni. Organizace hodin byla málo nápaditá, tvořivá, zajímavá. Nevybízela žáky ke spolupráci, k hlubšímu přemýšlení a k diskusi. Žákům byla předkládána látka k zapamatování bez názorů žáků, na jejichž základě ji lze obohatit nebo upřesnit. Učebnice byly využívány účelně.

Žáci ve všech třídách byli slušní, ukázněni a plně respektovali vyučující. Grafická úprava sešitů i čtvrtletních písemných prací má velmi dobrou úroveň.

Interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky byla průměrná.

Úroveň výuky měla pozitiva a negativa v rovnováze, byla hodnocena jako průměrná.

Občanská výchova a rodinná výchova

Hodinová dotace odpovídá učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola. Odborně a pedagogicky způsobilí vyučující mají zpracované časově-tematické plány, které odpovídají učebním osnovám. Témata byla převážně vhodně rozdělena mezi jednotlivé ročníky, ale například téma Člověk a rodinný život patřilo svým zaměřením spíše do vyššího než do 6. ročníku. Učitel zodpovědný za výuku předmětů není vedením školy ustanoven, i proto je koordinace plánování mezi jednotlivými učiteli nedůsledná.

Někteří vyučující využívali málo podnětných forem práce, preferovali příliš akademickou, teoretickou složku vzdělávacích činností na úkor složky výchovné. Nedostatečně využívali zkušeností žáků. Převažovala přednáška se snahou o řízenou diskusi. V případě zařazení skupinových forem práce s prvky aktivního zapojení žáků do komunikace byla patrná malá zkušenost žáků i učitelky s těmito formami práce a výuka nebyla příliš efektivní.

Žáci byli pasivní, o výuku neměli velký zájem, úroveň komunikačních dovedností byla nízká. Názorné pomůcky byly jen omezeně využívány. Důsledně jsou kontrolovány a opravovány žákovské sešity.

Jen jedna vyučovací hodina rodinné výchovy měla velmi dobrou úroveň ve všech sledovaných oblastech. Učitelka žáky výborně motivovala a jejich znalosti, snahu i dovednosti vhodným způsobem hodnotila. Pestré metody a formy práce (didaktické situační hry, práce ve skupinách, řízená diskuse) byly účelně voleny, využívaly názorných pomůcek a žáky práce viditelně zajímala a bavila. Výborně zde fungovala zpětná vazba žáků i učitelky.

Výuka občanské výchovy a rodinné výchovy měla průměrnou úroveň.

Přírodopis, ekologie

Výuka sledovaných předmětů byla v souladu s učebními osnovami pro základní školy. Tematické plány učitelů jsou podrobně zpracovány, respektují požadavky učebních osnov a zajišťují kontinuitu výuky učiva mezi jednotlivými ročníky. Předmět Ekologie je z výběru volitelných předmětů zařazen do 7. ročníku.

Příprava učitelů na výuku, včetně výběru názorných pomůcek, byla promyšlená, pečlivá. Frontální opakování i výklad byly vedeny převážně formou řízeného rozhovoru. V jedné ze sledovaných hodin byli žáci vhodně motivováni k samostatnému plnění úkolů při skupinovém uspořádání výuky. Názornost výuky byla zajištěna výběrem učebních pomůcek (obrazy, přírodniny, modely) podle probíraných tematických celků. Ne vždy zdařilé bylo předvádění obrazového materiálu, zvláště obrázků malého formátu, jejichž obsah byl při frontální výuce pro žáky v zadních řadách lavic zcela nečitelný. Velmi dobře připravená a efektivní byla práce s učebnicí. Žáci byli vedeni k samostatné práci a následnému vyvozování logických závěrů. V předmětu Ekologie bylo snahou vyučující formovat u žáků ekologické myšlení tak, aby se ochrana životního prostředí pro ně stala samozřejmostí.

Výuka probíhala v podnětné pracovní atmosféře, vzájemná verbální i neverbální komunikace byla dobrá.

Úroveň výuky přírodopisu a ekologie byla velmi dobrá.

Zeměpis

Schválené tematické plány vyučující předmětu jsou v souladu s učebními osnovami, probírané učivo odpovídá časové dotaci učebního plánu.. Učební osnovy byly plněny.

Výuka byla vedena v odborné učebně zeměpisu s potřebným vybavením didaktickými pomůckami. Příprava učitelky na výuku byla dokonale promyšlená s jasně stanovenými cíli. Výběr vhodných forem práce a střídání žákovských činností motivoval a aktivizoval žáky, ti pracovali se zájmem a výborně s učitelkou spolupracovali. Názornost výuky byla zajištěna používáním nástěnných map, žákovských atlasů a vhodných časopisů. Pro vytvoření základní osnovy probíraného učiva využívala vyučující magnetické tabule. Výběrem správných hesel si tuto osnovu žáci formulovali sami. Nové učivo bylo vyvozováno kladením problémových otázek na základě již získaných vědomostí a poznatků.

Formou diskuse byly přiměřeně rozvíjeny komunikativní schopnosti žáků. Ověřování získaných vědomostí bylo ve sledovaných hodinách prováděno pouze ústně frontálním způsobem.

Žáci respektovali stanovená pravidla chování a jednání, mezi vyučující a žáky je vytvořeno prostředí vzájemné důvěry a spolupráce s přiměřenou tolerancí. Nebyly zaznamenány projevy nežádoucího chování žáků.

Úroveň sledované výuky zeměpisu byla velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve všech sledovaných oblastech (plánování a příprava, podmínky, organizace, metody a formy výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace) byla hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry jsou písemně formulovány v jedenácti bodech pro období 1998 - 2002, jsou projednávány na zahajovací pedagogické radě. Z koncepce vychází roční plán se stanovením prostředků k dosažení uvedených cílů, s termíny a zodpovědnými osobami. Časový harmonogram práce školy je zpracován v Plánu sportovních a kulturních akcí a v Organizaci školního roku. Další krátkodobé plány vedení školy nevypracovává.

Učební plán vzdělávacího programu Základní škola není plněn v minimální hodinové dotaci ve výtvarné výchově pro 6. - 9. ročník. Předepsaná minimální dotace je 6 hodin, v učebním plánu Základní školy Plasy je pouze 5 hodin (2, 1, 1, 1). Zkrácením hodinové dotace je porušen § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Škola se snaží vyjít vstříc potřebám a zájmům žáků.

Škola nabízí volitelné předměty: - Ekologie, Informatika - 7. ročník

nepovinné předměty:
kroužky:

- Dějepisný seminář, Přírodovědný seminář - 8. ročník
- Informatika, Cvičení z českého jazyka - 9. ročník.
- Zájmová tělesná výchova - čtyři skupiny
- Práce na počítači - tři skupiny
- Hudebně pohybový
- Sportovní
- Výtvarný
- Šachový
- Matematiky.

Péči o žáky s vývojovými poruchami učení a chování garantuje výchovný poradce. Žákům je věnována individuální péče dle pokynů odborných pracovníků pedagogicko-psychologické poradny a speciálního pedagogického centra. Všechny učitelky I. stupně absolvovaly školení o této problematice, dvě učitelky provádějí nápravu vývojových poruch mimo vyučování. Talentovaní žáci jsou zapojováni do různých soutěží a olympiád, ve vyučovacích hodinách je jim věnován individuální přístup.

Plánování nebylo pojato jako ucelený systém, mělo průměrnou úroveň.

Organizování

Organizační struktura je stanovena. Školu řídí ředitel školy, který je ve funkci od roku 1998. Řízení je rozděleno tak, že ředitel školy má na starosti II. stupeň, školní jídelnu a výchovné poradenství. Ve vedení školy je dále zástupkyně ředitele, pod kterou spadá I. stupeň a školní družina, a hospodářka školy, která má na starosti uklízečky a údržbáře.

Organizační řád byl zpracován a schválen 1. 2. 2001. Obsahuje povinnosti pracovníků, jednací řád, spisový, archivační a skartační řád. Součástí jsou i kritéria hodnocení pracovníků a vnitřní řád schválené v srpnu 2000.

Povinná dokumentace je řádně vedená. Třídní výkazy obsahovaly požadované údaje na předepsaných tiskopisech. V třídních knihách se vyskytovaly zápisy s nízkou výpovědní hodnotou. Školní řád formuluje příkazovou formou povinnosti žáků, v jednom bodě jsou shrnuta práva žáků. Zápisy z pedagogických rad jsou vedeny podle jednacího řádu, obsahují relevantní informace.

Jako poradní orgán je využívána pedagogická rada a většina rozhodnutí ředitele školy je přijímána po zvážení názorů členů pedagogického sboru. Na I. stupni nově pracuje metodické sdružení. Na schůzkách se zabývají metodami výuky, předávají si informace z dalšího vzdělávání a řeší aktuální problémy a úkoly.

Pedagogická rada slouží i k informování jejích členů o nejdůležitějších otázkách výchovně-vzdělávacího procesu a chodu školy. Podle aktuální potřeby jsou svolávány dílčí porady, vedení školy je v každodenním styku s ostatními pracovníky. Některé informace pro pracovníky jsou zveřejňovány na nástěnce školy. Různé další informace z oblasti školství, zejména odborný tisk a publikace, jsou k dispozici ve sborovně školy.

Informace žákům nejčastěji předávají třídní učitelé, důležité nebo trvalé informace (např. školní řád) jsou umístěny na nástěnkách ve třídách, jedna informační nástěnka je na chodbě.

Rodiče získávají informace ze žákovských knížek, 2x ročně na třídních schůzkách, v případě potřeby jsou rodiče informováni telefonicky, dopisem nebo jsou zváni do školy. Na základě dohody s příslušným učitelem mohou rodiče navštívit školu kdykoliv.

Výroční zpráva školy, školní rok 1999/2000 je zpracována v souladu s právními předpisy, je

velmi stručná, má nižší výpovědní hodnotu.

Škola se dobře prezentuje na veřejnosti. Pravidelně pořádá kulturní vystoupení v rámci školní akademie, Dne dětí, vítání občánků, vánoc pro dům pečovatelské služby apod. Každoročně probíhá slavnostní předávání závěrečného vysvědčení žákům 9. ročníku v zámeckém sále Kláštera Plasy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání měla průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole převažuje demokratický styl vedení pracovníků. Řízení školy postrádá cílevědomé a systematické plánování a na to navazující sledování základních cílů výchovně-vzdělávacího procesu a provozu školy (řada plánů byla nově vydána v roce 2001). Operativně jsou řešeny aktuální problémy. Promyšlená spolupráce vedení a učitelů I. stupně se projevila ve vyrovnané výborné kvalitě výuky v 1. - 5. ročníku.

Podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků jsou vytvořeny. Většina učitelů má zájem o zkvalitňování své práce. Další vzdělávání je finančně limitováno, realizuje se převážně v rámci nabídky Pedagogického centra Plzeň. Přednost mají akce, které jsou v souladu s potřebami školy.

Kritéria hodnocení pracovníků jsou písemně stanovena a pracovníci s nimi byli prokazatelně seznámeni dne 1. 2. 2001. Systém pravidelného hodnocení pracovníků nebyl vytvořen, jednorázové významné aktivity byly hodnoceny morálně i finančně.

Škola neprovádí sebehodnocení, ve Výroční zprávě, školní rok 1999/2000 jsou krátce uvedeny pouze obecné závěry a z nich vyplývající některé úkoly pro práci v dalším roce.

Vedení a motivování pracovníků bylo hodnoceno jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy předložil plán kontrolní činnosti pro všechny oblasti práce školy, který obsahuje termíny plnění, opatření k nápravě a záznam o plnění opatření.

Plán hospitací pro školní rok 2000/2001 stanoví kritéria, která budou v příslušném období sledovaná. Zápisy z hospitací byly zaměřeny na průběh hodiny a činnosti učitele a žáků. U každé hospitace byl zformulován závěr, převážně pozitivní, zcela výjimečně byly zaznamenány drobné nedostatky. Závěry z hospitací byly málo kritické (příliš liberální), což se projevilo ve srovnání s inspekčními hospitacemi u stejných vyučujících. Opatření k nápravě nebyla písemně stanovena, a tak nelze sledovat účinnost kontroly. Hospitační činností nebylo sledováno plnění učebních osnov, a tak některé nedostatky v tématických plánech a v zápisech v třídních knihách nebyly průběžně odstraněny. Zjištěné výsledky hospitací byly projednány s vyučujícím, obecné závěry byly předneseny při poradách.

Kontrola provozu školy je průběžně prováděna, výsledky všech kontrol jsou projednávány s příslušnými pracovníky a jsou přijímána opatření k nápravě.

Kontrolní mechanismy a jejich účinnost měly průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení byla průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. 271/2000 ze dne 31. 5. 2000
- Koncepční záměry pro období 1998-2002
- Učební plán pro školní rok 2000/2001
- Roční plán práce, školní rok 2000/2001
- Organizace školního roku 2000/2001
- Plán sportovních a kulturních akcí 2000/2001
- Záписy z pedagogických rad od 24. června 1998
- Jednací řád pedagogické rady schválený dne 1. 2. 2001
- Organizační řád ze dne 1. 2. 2001
- Vnitřní řád ZŠ Plasy ze dne 28. srpna 2000
- Spisový řád ze dne 1. 2. 2001
- Kritéria pro rozdělení finančních prostředků na odměny ze dne 1. 2. 2001
- Kritéria pro přiznání osobních příplatků ze dne 1. 2. 2001
- Pracovní povinnosti zaměstnanců (bez udání data)
- Plán kontrolní činnosti ředitele školy 2000/2001
- Plán hospitací 2000/2001
- Doklady pedagogických pracovníků o dosaženém vzdělání
- Výroční zpráva, školní rok 1999/2000
- Třídní knihy a třídní výkazy navštívených tříd
- Rozvrh hodin pro školní rok 2000/2001
- Školní řád ze dne 28. srpna 2000
- Tematické plány učitelů pro školní rok 2000/2001
- Písemnosti a žákovské knížky žáků hospitovaných tříd

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávání byla na I. stupni vynikající, na II. stupni velmi dobrá. Kvalita řízení byla průměrná.

Celkově byla činnost školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jarmila Mrázková	Jarmila Mrázková v. r.
Členové týmu	Ing. Jan Aschenbrenner	Ing. Aschenbrenner v. r.
	PaedDr. Ondřej Kožíšek	Kožíšek v. r.
	Mgr. Darina Motlíková	Motlíková v. r.
	Mgr. Lenka Rusnoková	L. Rusnoková v. r.
	Mgr. Bohuslav Tichý	B. Tichý v. r.

V Plzni dne 25. dubna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. 5. 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Josef Henzl	Josef Henzl v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OkÚ PS, RŠ	22. května 2001	044 109/01-2208
Zřizovatel: Město Plasy	22. května 2001	044 110/01-2208

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nejsou